

v.z.w.
vrienden van

DE ZWARTE PANTER
Hoogstraat 70-74
B 2000 Antwerpen
tel: 0032(0)3-233 13 45
fax: 0032(0)3-231 38 12
www.dezwartepanter.com
galerie@dezwartepanter.be

PANTERNIEUWSJES September-oktober 2018

De tentoonstelling **Tom Liekens "One Million Years B.C."** loopt van zondag 9 september tot en met zondag 28 oktober. De vernissage vindt plaats op zaterdag 8 september tussen 16:00u en 21:00u. Inleiding om 18.00 u door acteur Günther Lesage.

Tom Liekens – One Million Years B.C.

Tom Liekens (°1977) bekleedt een volstrekt eigen positie in het Belgische kunstlandschap. Zowel zijn onderwerpen als de manier waarop hij deze uitwerkt in monumentale schilderijen en collages maken hem tot één van de meest originele schilders van zijn generatie. Opvallend is zijn interesse in de natuur. Hij is gefascineerd door de weinig realistische wijze waarop fauna en flora worden voorgesteld op schilderijen, in sprookjes of in films. Ook de artificiële wereld van diertuinen, natuurhistorische musea en tropische plantenkasten vormen een blijvende bron van inspiratie. Steeds weer is zijn werk overladen met kunst- en cultuurhistorische verwijzingen.

Het immense woud van Fontainebleau, op een half uur rijden van Parijs, had tussen 1830 en 1850 een sterke aantrekking op een aantal plein-air-schilders, die het directe contact met de ongerepte natuur zochten ver weg van de stad en het academisme. De kunstenaars van de zogenaamde School van Barbizon met meesters als *Théodore Rousseau*, *Jean François Millet* en *Gustave Courbet* schilderden landschappen in de vrije natuur, zonder opsmuk, als reactie op de Romantiek. Liekens schildert een hommage aan deze toen erg radicale kunstenaars. Sommige van zijn wild geschilderd bossen zijn zuiver imaginair, andere baseerde hij op foto's die hij zelf in Barbizon nam. In het doek *En Fôret de Fontainebleau* zien we tussen de omgevallen bomen een hert dat een hinde bespringt, een detail ontleend aan een schets van de zeventiende-eeuwse Nederlandse dierschilder *Paulus Potter*. In *Barbizon* dragen twee als skeletten verklede ruiters bij tot de mysterieuze en dreigende sfeer van het woud met zijn omgevallen bomen en vreemdsoortige rotsen.

Het panoramische doek *Saint-Remy* is dan weer een duidelijke verwijzing naar *Vincent Van Gogh*. Het was immers hier dat *Van Gogh* zich een tijd liet opnemen in de psychiatrische inrichting *Saint-Paul-de-Mausole*. Liekens bezocht dit voormalig klooster maar voelde vooral in de woeste omgeving errond, de geest van *Van Gogh*. Veel van Liekens' werken zijn landschappen. De schilder gaat hierbij specifiek op zoek naar landschappen die in ons collectief geheugen zitten: archetypen zoals het bos, de bergen, de heide, de jungle; een geromantiseerde of artificiële voorstelling van de natuur die kan dienen als decor. De compositie van zijn expressieve schilderijen is in hoofdzaak horizontaal, waarmee hij een sfeer van uitgestrektheid creëert. Het vaak grote formaat van zijn werk draagt bij tot de buitengewone sensatie ervan. Naast schilderijen maakt hij ook zwart-wit collages. Tientallen unieke afdrukken van ingeinkte takken, bladeren en schors worden samen met houtsneden op doek gekleefd tot unieke grafische werken.

Andere werken spelen zich af in een prehistorische tijdperk toen dinosaurussen de heersers van de wereld waren. Dinosauriërs spreken al meer dan een eeuw tot de verbeelding via films, illustraties en speelgoed. Hoewel ze zo deel zijn gaan uitmaken van onze populaire beeldcultuur, waren ze zelden een onderwerp in kunstwerken. Liekens zocht zijn inspiratie in 19de -eeuwse voorstellingen van dinosaurussen waarvan de gevonden fossiele geraamten toegeschreven werden aan Bijbelse monsters die zouden zijn ten onder gegaan tijdens de Zondvloed. Tot vandaag nog wordt door bijvoorbeeld creationisten het bestaan van een miljoenen jaren geleden uitgestorven diersoort in twijfel getrokken. Ook de stop-motion dinos uit vroegere Hollywood films als *One Million Years B.C.*, *The Land that Time forgot* of *King Kong* dienden als vertrekpunt voor de gedurfde reeks schilderijen vol actie en dramatiek. In sensatiebeluste films zijn dinosaurussen stevast bloeddorstige monsters net zoals draken dat waren op middeleeuwse schilderijen. Vroeger werden de gevonden fossiele resten van dinosauriërs trouwens aanzien als "drakenbotten" en voedden niet zelden mythen en het geloof in fabeldieren. De geschilderde *T-Rex* of *Stegosaurus* van Liekens zijn ongeloofwaardig als prehistorische reptielen, maar ogen daarentegen vals al waren ze van plasticine- of plastiek. Maar kan iemand ooit echt zeker weten hoe een dinosaurus er werkelijk uit zag? Of King Kong?

M HKA ARTIST TALK: kunstenaar **Tom Liekens** in gesprek met kunsthistoricus **Johan Pas**.
Donderdag 27 september 2018 van 19 tot 20 uur in het auditorium van het M HKA.
Het publiek kan aan 1 € vanaf 18 uur de lopende expo's bezoeken en om 19 uur de Artist Talk volgen.
Nadien krijgt men een drankje aangeboden in het M HKAfee.
Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen – Leuvenstraat 32 2000 Antwerpen, www.muhka.be

De tentoonstellingen **Benjamin Demeyere** "Une île" en **Frank Wagemans** "Vakwerk" lopen nog tot en met zondag 2 september.

Grondgebied van Roger de Neef

Op zaterdag 6 oktober om 18 uur wordt *Grondgebied*, de nieuwe dichtbundel van Roger de Neef, uitgegeven door PoëzieCentrum Gent, in galerie De Zwarte Panter voorgesteld. In *Grondgebied* behandelt de auteur via een korte gelijknamige cyclus, de puur menselijke tragiek van het wonen en samenwonen van en met oorlogsvluchtelingen in onze open en evenzeer gesloten samenlevingen. Daarnaast komen de meer vertrouwde thema's als bloemen, verwijzingen naar jazz en schilderkunst alsook de wisselende dagboekgedichten met sterk visuele inslag en humor aan bod. De dichter stelt zelf zijn nieuwe boek voor; Constance leest gedichten en cellist Roel Dieltiens zorgt voor de muzikale omlijsting.

Nieuwe poëzie van Tony Rombouts

Op dinsdag 9 oktober, om 20 uur, wordt in de galerie de nieuwste dichtbundel van Tony Rombouts, 'De Gedichten van het Gedicht' voorgesteld. Dichter Richard Foqué verzorgt de inleiding. De bundel bestaat uit twee delen. In het eerste deel, 'Op Weg' verwerkt de dichter zijn ervaringen bij een verblijf in Sint-Petersburg, vervolgens gaat hij samen met de Muze op bezoek in zes Antwerpse musea en na een intermezzo met drie hommages aan overleden letterkundigen, onderneemt hij met de algebraïsche onbekenden X, Y en Z een zoektocht naar de essentie van creativiteit. In het tweede gedeelte, 'In Zicht', voert de dichter eerst een dialogisch kat-en-muis-spelletje met het gedicht, waarna het gedicht zelf zijn eigen gedichten presenteert.

Marleen de Créé. Presentatie dichtbundel 'Stilte in mij'.

Zaterdag 13 oktober om 20 uur presenteren de dichter, de Vrienden van de Zwarte Panter en Uitgeverij P de dichtbundel 'Stilte in mij' bij beeldend werk van Goedele Peeters. Franse vertaling werd verzorgd door Frans De Haes en Engelse vertaling door Willem Groenewegen. Prof. dr. Dirk De Geest (KU Leuven) leidt de bundel in. Floris De Rycker, renaissanceluit, verzorgt het muzikaal gedeelte. Marleen de Créé leest uit 'Stilte in mij' en uitgever Leo Peeraer overhandigt de eerste exemplaren. Daarna wordt er een receptie aangeboden. Iedereen is van harte welkom !

Richard Foqué. Presentatie bloemlezing 'Alleen maar later'

Ter gelegenheid van zijn vijftigjarig dichterschap wordt Richard Foqué op zaterdag 20 oktober om 20 uur gehuldigd in de galerie, wordt een uitvoerige bloemlezing uit zijn poëtisch werk voorgesteld, en verschijnt in de Parnassus reeks van Uitgeverij P, Leuven. Ze werd samengesteld door dichter Bert Bevers onder de titel 'Alleen maar later' en is voorzien van een inleiding door prof. Dr. Antoon Van den Braembussche en een nawoord door Pierre-Jean Brassac.

De bloemlezing zal die avond worden toegelicht door Wim van Til, directeur van het Poëziecentrum Nederland gevolgd door een ronde-tafelgesprek rond het poëtisch oeuvre van Foqué onder leiding van televisiejournalist Gui Polspoel. Uiteraard leest de dichter zelf voor uit vroeger en recent werk.

Overzichtstentoonstelling Kamagurka overschrijdt de grenzen van de ernst

Nog t/m 28 oktober is er in Het Noordbrabants Museum in 's-Hertogenbosch de tentoonstelling 'Kamagurkistan. Voorbij de grenzen van de ernst' te zien. De tentoonstelling toont hoogtepunten uit het oeuvre van Kamagurka. Van de eerste tekening die Kamagurka op achtjarige leeftijd maakte tot de cartoon die hij die ochtend voor het NRC Handelsblad tekende. Naast de cartoons zijn ook zijn schilderijen, ruimtelijke objecten, theater- en televisieoptredens te zien. In het door Kamagurka geschapen land Kamagurkistan draait alles om humor.

In de tentoonstelling wordt het publiek uitgedaagd om samen met Kamagurka de grenzen van de ernst te verkennen. Na het passeren van de grenspost van Kamagurkistan, met een visumstempel op zak, stappen bezoekers in het land van Kamagurka. Als een ware reisleader laat Kamagurka hen kennismaken met zijn creatieve brein en absurde kijk op de wereld. Door middel van een zelfingesproken audiotour gidst hij de bezoekers door onbekende gebieden. En voor vertrek sturen bezoekers nog een ansichtkaart naar huis. De tentoonstelling toont niet alleen de bekende cartoons van antihelden Bert en Bobje, Raketman en Cowboy Henk (met Herr Seele), maar ook werk dat Kamagurka maakte op de kunstacademie, underground cartoons én dummy's van zijn zelf uitgegeven humoristische cartoonbundels.

Geopend van dinsdag tot en met zondag van 11u tot 17u. Meer informatie www.hnbm.nl